

СЕНСОРНО-ІНТЕГРАЦІЙНА ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЮЧОЇ РОБОТИ

Бородіна Оксана Сергіївна

к. п. н., доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій
Житомирський економіко-гуманітарний інститут Університету «Україна»
borodina0202@gmail.com

Анотація. Зазначено необхідність використання сенсорно-інтеграційної терапії, як методу корекційно-розвивальної роботи, що відповідає за незамінні процеси, необхідні для успішного навчання та соціалізації особистості.

Annotation. The need to use sensory-integration therapy as a method of correctional and developmental work, which is responsible for the indispensable processes necessary for successful learning and socialization of the individual.

Сенсорна інтеграція — передача інформації від органів чуття до нервової системи. Якщо ці процеси відбуваються без порушень, то нервова система обробляє їх, аналізує, та встановлюється певний порядок, необхідний певному виду діяльності. Сенсорна інтеграція відповідає за незамінні процеси, необхідні для успішного навчання та соціалізації особистості.

Проте іноді мозок людини не може впорядкувати отримані сенсорні імпульси, тому уявлення про себе та навколишній світ стають досить невиразними. Мозок неправильно інтерпретує інформацію та не може налаштувати гармонію зовнішнього світу з внутрішнім. Це позначається як на навчанні, так і на поведінці дитини. Важче, ніж іншим дітям, даються прості завдання та дії, внаслідок чого дитина постійно відчуває стрес. Труднощі з навчанням виникають як через слабку обробку отриманих ззовні сигналів, так і через симптоми, що впливають з цього. Наприклад, проблеми з мовленням, поведінкою, психікою можуть виникати через атипову реакцію дитини на звуки, навколишнє оточення тощо. Саме у таких випадках допомагає сенсорно-інтегративна терапія.

У кожній сім'ї виникають проблеми з поведінкою дитини. Дитина, яка має порушення сенсорної інтеграції, часто буває незадоволеною або пригніченою, її мало цікавлять ігри з однолітками. Проблеми можуть проявлятися по-різному: дитина може прагнути досягнення успіху, чекати похвали, не звертаючи уваги на потреби інших, а може байдуже реагувати на події, що відбуваються навколо.

Це відбувається через реакції мозку дитини, в результаті чого вони відрізняються від тих, що відчувають інші діти. Це призводить до того, що у дитини починаються проблеми з оточенням, вона надто чутливо сприймає будь-які слова та дії дітей та дорослих. Сенсорна інтеграція дозволяє скоригувати поведінку дитини.

Проблеми з мовою виникають через збій в обробці інформації, що надходить ззовні. Проблеми з читанням, нездатність вимовити деякі звуки чи склади, уповільнений мовний розвиток відбуваються через проблеми із сенсорною інтеграцією, і негативно позначається на розвитку дитини.

Проблеми з м'язовим тонусом і координацією полягають у тому, що дитина не може довго зберігати вертикальне положення, відчуває млявість і слабкість, не хоче грати в рухливі ігри. Дитина страждає від того, що їй важко тримати голову і тіло вертикально, вона відчуває проблеми з рівновагою, часто падає або упускає предмети. Це відбувається через те, що мозок не може обробити всі сигнали, що надходять та погано їх аналізує.

Сенсорно-інтеграційна терапія пропонує методи, що дозволяють скоригувати проблеми у процесах обробки та отриманні інформації. Терапія полягає в регулярному виконанні призначених спеціалістом вправ, підібраних індивідуально для дитини, в залежності від виникаючих труднощів. Діти, які успішно пройшли терапію, вчаться отримувати та застосовувати знання, аналізувати свої дії та вчинки, не страждають від перепадів настрою тощо.

Сенсорно-інтеграційна терапія ґрунтується на принципі [3]: сенсорний аспект активності є важливим для розвитку дитини та її навчання; дитина має навчитися сприйняттю відчуттів та вмінню їх розрізняти за певними властивостями; складні навички та типи поведінки безпосередньо залежать від загальних результатів вирішення найпростіших завдань; мотивація та зацікавленість дитини відіграють важливу роль — вони підвищують шанси на те, що дитина зможе протистояти труднощам; терапія проходить в ігровій формі з урахуванням індивідуальних уподобань дитини; терапевтичний вид активності заснований на використанні завдань, з якими дитина зможе впоратися; результативність і ефект від терапії полягають у тому, що дитина здатна вирішувати та реагувати на ті завдання, з якими раніше у неї були труднощі. Принципи сенсорно-інтеграційної терапії є основною базою навчання, без якої неможливо досягти позитивних результатів.

Жоден метод корекційно-розвиваючої роботи не гарантує швидкого результату. Кожна особистість індивідуальна, неповторна і багатогранна. Важливо слідувати за дитиною у її розвитку, шукати метод, що допоможе подолати проблеми та труднощі конкретної дитини, та гнучко змінювати прийоми, методи та вид терапії, якщо вони не підходять. Розуміння особливостей і потреб кожної дитини може допомогти у побудові ефективної корекційно-розвивальної роботи, допомогти дитині налагодити контакти, спілкування з однолітками та дорослими та повноцінно розвиватися у всіх напрямках [1; 2].

Найкращий результат досягається в комплексному підході, у поєднанні сенсорно-інтегративної терапії з іншими методами та видами терапії (корекція мови, фізична терапія (ЛФК), нейропсихологічна корекція, іпотерапія, кінезіологія, когнітивна терапія, ігротерапія тощо).

Список використаних джерел

1. Бородіна О.С. Характеристика груп здоров'язберігаючих освітніх технологій, реалізація яких дозволить спроектувати навчально-виховний процес сучасного закладу вищої освіти в аспекті збереження і зміцнення здоров'я студентів. Scientific Collection «InterConf», (59): with the Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Science and Practice: Implementation to Modern Society» (June 4–5, 2021). Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2021. P. 163–170.

2. Бородіна О.С., Гусаревич О.В. Здоров'язберігальні технології в освітньому процесі закладу вищої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. № 76. Т. 1. С. 84–88.

3. Кислинг У. Сенсорная интеграция в диалоге: понять ребенка, распознать проблему, помочь обрести равновесие. Москва, 2014. 240 с.